

Voorstel van het Masereelfonds Halle in verband met de koloniale standbeelden in het stadspark als eerste stap in het dekolonisatiedebat

Het Masereelfonds Halle wil een positieve bijdrage leveren aan het debat over het al dan niet verwijderen van de twee koloniale standbeelden; het portret van Leopold II en “de witte neger” uit het stadspark. Wij zijn opgetogen dat heel wat mensen -en dan vooral jonge mensen- begaan zijn met de strijd tegen racisme en uitsluiting en beseffen dat deze beelden een speerpunt zijn in die strijd in Halle. Wij begrijpen de woede en het ongeduld van heel wat mensen in de wereld dat zich manifesteert in het besmeuren en omverwerpen van beelden, zoals het ook in Halle gebeurde. Woede en ongeduld omdat er nog altijd weinig werk wordt gemaakt van het verwerken van het koloniale verleden, laat staan dat er lessen uit worden getrokken zodat we deze zwarte bladzijde kunnen omslaan en er een positiever maatschappij kunnen uit opbouwen.

Het beschadigen van openbaar goed willen we echter niet goedpraten: wij kiezen voor het democratisch debat.

Er zijn heel wat goede argumenten en redeneringen te vinden voor en tegen het verwijderen uit de openbare ruimte van beelden die symbool staan voor uitbuiting, kolonialisme en racisme. Wij spreken ons uit voor het verwijderen van het monument, in 1949 opgericht ter ere van Leopold II, alsook van het standbeeld aan de overkant van het park, opgericht ter ere van baron Jacques de Dixmude. Beiden huldigen personen en historische feiten die in onze tijd als verwerpelijk worden ervaren. Omdat zij getuigenis afleggen van een hoofdstuk uit onze geschiedenis, hoe zwart ook, menen wij dat deze beelden beter worden overgebracht naar een museum. Daar kunnen ze op een didactische wijze inzicht bieden in de geschiedenis van het kolonialisme, uitbuiting en racisme. Een dergelijk museum kan een aanvulling zijn op de geschiedenislessen in het onderwijs nu ‘dekoloniseren’ in de eindtermen zal worden opgenomen.

Wanneer het democratisch debat uitwijst dat Halle opteert om de beelden te laten staan, stellen wij voor dat -in het kader van de renovatie van het stadspark- een budget wordt voorzien om de twee beelden op te nemen in een globaal kunstwerk dat de beelden historisch en moreel kadert. De stad Halle kan daarvoor een wedstrijd uitschrijven en de jongeren evenals de kunstenaars die zich betrokken voelen bij deze problematiek, betrekken bij de uiteindelijke keuze van het uit te voeren project. Dit ‘nieuwe beeld’ kan dan een anker vormen in een artistiek-pedagogisch project om de jongeren te informeren over ons koloniaal verleden, over racisme en uitsluiting.

Het stukje park waar de beelden nu staan zou dan tevens symbolisch de naam ‘Patrice Lumumbaplantsoen’ kunnen krijgen. Voor velen is de figuur van Patrice Lumumba een speerpunt in de strijd tegen het kolonialisme en voor de bevrijding van de volkeren die door het kolonialisme werden onderdrukt.

Het debat mag echter niet beperkt blijven tot de koloniale iconografie. Het is een vertrekpunt om thema’s als dekoloniseren en racisme te toetsen aan het mondiaal beleid in onze stad. Wij willen door deze voorstellen bijdragen aan het democratisch debat over de toekomst van de bewuste beelden en van dat beladen stukje stadspark, evenals aan het debat rond dekoloniseren en een antiracisme beleid. Wij roepen alle democratische krachten op om over deze voorstellen na te denken en ze te samen met ons te verdedigen. Wij hopen dat het stadsbestuur bereid is om over deze concrete voorstellen, als een eerste stap in het dekolonisatiedebat, te overleggen met de alle betrokken partijen